

som noget nyt, udgifterne til undervisningsmaterialer. Udgifter til undervisningsmaterialer har hidtil som udgangspunkt været afholdt af kursisterne, men udgiften har i vidt omfang været kommunalt finansieret.

De kommunale tilskud foreslås udbetalt til sprogcentre af centerkommunerne, der opkræver refusion for undervisningsudgifterne hos kursisternes bopælskommuner. Centerkommunen kan ligeledes kræve dækning af udgifter til administration, tilsyn med sprogcentrenes virksomhed, statistikindsamling, rapportering mv.

8. Tilbud til ledige med arbejdsløshedsdagpenge.

Hovedparten af danskundervisningens målgruppe vil være kendt af de kommunale myndigheder, enten fordi de som nyankomne udlændinge er overgivet til kommunen med henblik på integrering, eller de i øvrigt er klienter i det sociale system. Hertil kommer imidlertid ledige udlændinge, der er dagpengemodtagere, og som på grund af utilstrækkelige danskundskaber har særlig store vanskeligheder med at finde beskæftigelse. Der er risiko for, at denne gruppe bliver udskilt af arbejdsmarkedssystemet, fordi de på grund af mangelfulde sprogfærdigheder ikke kan opnå beskæftigelse eller deltage i aktiveringsforanstaltninger.

Også blandt udlændinge, der har opnået dansk statsborgerskab, findes en gruppe, der på grund af mangelfulde danskundskaber har tilsvarende vanskeligheder med at opnå beskæftigelse.

For disse ledige dagpengemodtagere foreslås etableret et tilbud der indledes med en vurdering af deres dansksproglige niveau. I det omfang vurderingen viser, at der er behov for danskundervisning, gives der tilbud herom. Endelig afsluttes undervisningen med en obligatorisk prøve.

For de udenlandske dagpengemodtagere er tilbudet omfattet af kommunernes almindelige forpligtelse til at give et undervisningstilbud senest 3 måneder efter anmodning herom, hvorimod tilbuddet for de danske statsborgere falder uden for kommunens forpligtelse, således at undervisningen skal finansieres af Arbejdsformidlingen. Efter forslaget har sprogcentrene pligt til at give et tilbud om dansksproglig vurdering med efterfølgende undervisning af de danske statsborgere senest 3 måneder efter, at Arbejdsformidlingen har anmodet herom.

Regler om den sproglige vurdering og om den afsluttende prøve fastsættes af undervisningsministeren efter forhandling med arbejdsministeren.

Prøveadministrationen forudsættes placeret i den enhed i Undervisningsministeriet, der skal varetage

administrationen i forbindelse med prøverne på det afsluttende niveau.

9. Økonomiske og administrative konsekvenser

Efter den gældende lov afholder amterne og de to hovedstadskommuner udgifterne til undervisningen i dansk af indvandrere. Udgifterne hertil beløb sig i 1996 til 568 mio. kr. svarende til 600 mio. kr. i 1998 pris- og lønniveau.

I forslag L 155 om integration af udlændinge i Danmark forudsættes det, at undervisningsniveauet for danskundervisningen forhøjes med 30 pct. Det forudsættes, at udlændinge gennemsnitligt får 1.800 timers undervisning inden for 3 år mod i dag 1370 timer i gennemsnit. Timetallet, som den enkelte udlænding skal have, varierer betydeligt afhængigt af den pågældendes forudsætninger, der svinger mellem universitetsuddannet og analfabet. Timetallet og dermed udgifterne vil derfor være afhængig ikke blot af antallet af nytilkomne, men også af deres uddannelsesmæssige forudsætninger.

Personer, der ikke er omfattet af integrationslovsforlaget, vil tillige have mulighed for det forøgede tilbud. Det vil dog langt fra være alle, der konkret vil udnytte eller have behov for det øgede tilbud. De udlændinge, der ikke er omfattet af integrationsloven omfatter dels en tilsvarende målgruppe, der har fået opholdstilladelse før 1. juli 1998, dels en gruppe, der ikke har tilegnet sig tilstrækkelige dansksproglige forudsætninger inden for den tre-årige integrationsperiode, udlændinge fra de nordiske lande, EU, EØS, Nordamerika m.fl.

Ud over niveauforøgelsen foreslås udgifter til undervisningsmaterialer, som efter gældende regler afholdes af kursisterne, i fremtiden afholdt af kommunerne. Udgifterne til undervisningsmaterialer anslås til 30 mio. kr., hvoraf halvdelen allerede skønnes afholdt af kommunerne for personer, der er under kommunal forsørgelse. Der forventes således en merudgift for kommunerne på 15 mio. kr. Kommunerne afholder fremover udgifterne til undervisningsmaterialer til kursister, der er omfattet af integrationsprogrammet. For de øvrige kursister forventes merudgifterne at beløbe sig til 6 mio.kr. i 1998 og 8 mio.kr. i 1999, hvorefter udgifterne vil falde til 1 mio.kr. i år 2002.

Endelig forudsætter lovforslaget øgede udgifter til kvalificering og effektivisering af undervisningen på ca. 24 mio. kr. i 1999 faldende til ca. 20 mio. kr. i år 2001. Heraf vedrører 13 mio. kr. øgede udgifter på sprogcentre til skolekompenserende undervisning, tolkebistand samt styrket brobygning og skolesamarbejde. De øvrige udgifter afholdes af Undervisnings-